

PREDLOG

PLATFORME O UČEŠĆU DELEGACIJE CRNE GORE NA OSAMNAESTOM KONGRESU SVJETSKE METEOROLOŠKE ORGANIZACIJE (SMO)

Ženeva, 11. jun – 15. jun 2019.

1. UVOD

U periodu od 3.juna do 14. juna 2019. godine u Ženevi, Švajcarska, održaće se 18. Kongres (Cg-18) Svjetske meteorološke organizacije (SMO). Svjetska meteorološka organizacija je specijalizovana agencija Ujedinjenih Nacija (UN), osnovana sa ciljem da uspostavi i osigura međunarodnu saradnju, standardizaciju i unaprijeđenje aktivnosti u oblastima meteorologije i hidrologije, u okviru globalnih tehničko-tehnoloških sistema i svjetskih naučno-istraživačkih programa.

Najznačajniji konstitutivni organi SMO su Kongres, Izvršni savjet SMO, šest Regionalnih asocijacija (RA) i osam Tehničkih komisija. Kongres čine opunomoćene državne delegacije zemalja članica, među kojima je i delegacija Crne Gore. Redovna zasijedanja konstitutivnih organa održavaju se svake četvrte godine, a u periodu između redovnih zasijedanja održavaju se, po potrebi, vanredna zasijedanja.

Poziv za učešće na 18-tom Kongresu SMO-a, upućen je svim zemljama članicama, među kojima je i Crna Gora. Na 18-tom Kongresu Svjetske meteorološke organizacije učestvovaće i delegacija Crne Gore. Prema organizaciji, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore je nadležni organ za sprovođenje Konvencije o Svjetskoj meteorološkoj organizaciji, a direktor Zavoda je Stalni predstavnik Crne Gore u SMO (PR – Permanent Representative of Montenegro with WMO).

S obzirom da u skladu sa odredbama Konvencije o SMO, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore, operativno funkcioniše u sastavu evropskih i operativnih sistema Svjetskog meteorološkog bdijenja (regionalni meteorološki, klimatski i hidrološki osmatrački sistem, regionalni meteorološki telekomunikacioni sistem, sistem obrade podataka i analitičko-prognostički sistem), cijenimo da je od posebnog značaja učešće delegacije Crne Gore na predstojećem 18-tom Kongresu SMO.

2. PREDLOG SASTAVA DELEGACIJE CRNE GORE NA OSAMNAESTOM KONGRESU SMO

Imajući u vidu značaj učešća delegacije Crne Gore na 18. Kongresu SMO, kao i pitanja od vitalnog interesa za razvoj i unaprijeđenje Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore, o kojima će se raspravljati tokom Kongresa, predlaže se sledeći sastav delegacije Crne Gore:

<u>Šef delegacije</u>	
Luka Mitrović	v.d. Direktor Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju CRNE GORE i Stalni predstavnik (PR) Crne Gore u SMO <i>(boraviće u Ženevi u periodu 11. – 15.jun)</i> <i>Glavni delegat / Principal delegate</i>
<u>Članovi delegacije</u>	
Milorad Šćepanović	Ambasador, stalni predstavnik Crne Gore pri UN-u i drugim međunarodnim organizacijama u Ženevi <i>(zastupaće CG do dolaska Direktora Mitrovića)</i> <i>Ambasador će imati ulogu alternativnog delegata</i>
Maja Jovović Schmidt	Prva savjetnica u stalnoj misiji Crne Gore pri UN-u i drugim međunarodnim organizacijama u Ženevi <i>Članica delegacije</i>
Biljana Kilibarda	Pomoćnica direktora za oblasti hidrologije i kvaliteta vode i vazduha <i>(boraviće u Ženevi u periodu 9. –12.jun)</i> <i>Članica delegacije</i>
Ivana Adžić	Načelnica Odjeljenja za međunarodnu saradnju i infomisanje ZHMS-a i članica INTAD 6 / SMO <i>(boraviće u Ženevi u periodu 11. – 15.jun)</i> <i>Članica delegacije</i>

3. OCJENA STANJA ODNOSA SA ORGANIMA I TIJELIMA SVJETSKE METEOROLOŠKE ORGANIZACIJE

Kao potpisnica Konvencije o Svjetskoj meteorološkoj organizaciji 1947. godine, kroz nekadašnju Jugoslaviju, naša zemlja je bila jedna od osnivača Svjetske meteorološke organizacije, kao specijalizovane agencije Ujedinjenih Nacija, tako da se saradnja naše zemlje sa organima SMO odvija uspješno već decenijama. Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore je od 2007. godine, član SMO-a, kao nacionalni hidro-meteorološki servis Crne Gore u Svjetskom sistemu meteoroloških centara SMO i obezbjeđuje neprekidnu operativnu razmjenu podataka i informacija o stanju i promjenama vremena, klime i voda i atmosferskim i hidrološkim nepogodama i katastrofama.

Posebno je uspostavljena dobra saradnja sa Sekretarijatom SMO, po pitanju osavremenjivanja nacionalnog meteorološkog i hidrološkog osmatračkog, telekomunikacionog i analitičko-prognostičkog sistema, kao integralnog dijela regionalnih i globalnih meteoroloških i hidroloških informacionih sistema, zatim obuke kadrova i tehničkog osposobljavanja hidro-meteorološke službe koja izvršava funkcije nacionalnog meteorološkog i hidrološkog centra u operativnim sistemima i naučno-tehničkim programima SMO. Kroz regionalne projekte SMO-a, zemlje članice su u mnogome i još uvijek rade na osavremenjavanju i jačanju kapaciteta za rane najave vremenskih nepogoda i katastrofa.

4. NAJVAŽNIJA PITANJA KOJA ĆE BITI RAZMATRANA NA OSMANAESTOM KONGRESU SVJETSKE METEOROLOŠKE ORGANIZACIJE I STAVOVI DELEGACIJE CRNE GORE

Dnevni red 18. Kongresa SMO sadrži 12 tačaka (Prilog). Za unaprijed definisane tačke dnevnog reda pripremljeni su osnovni radni dokumenti, koji su stavljeni na raspolaganje državama članicama SMO, putem web sajta SMO, na linku posebno posvećenom 18. Kongresu (<https://public.wmo.int/en/eighteenth-world-meteorological-congress-cg-18>).

Nakon zvaničnog otvaranja Kongresa, prva dva dana sesije će biti posvećena diskusijama o ključnim rezolucijama Kongresa. Ove diskusije će se organizovati za svaki region paralelno i uz podršku predsjednika regionalnih asocijacija i Sekretarijata. Teme za diskusiju će uključivati:

- ✓ Strateške i operativne planove i budžet; razvoj kapaciteta
- ✓ Reforma konstitutivnih tijela
- ✓ Servise (Globalni multi-hazard sistem upozorenja – GMAS, multi-hazard sistem ranog upozorenja –MHEWS, hidrološki status i sistem HydroSOS i drugo)
- ✓ Osmatranja (Globalnu osnovnu osmatračku mrežu, Svjetsku inicijativu o – World water data i drugo)
- ✓ Angažovanje privatno-javnog partnerstva i politiku podataka

Tačka 1: Agenda i organizacija sesije

Osamnaesti Kongres Svjetske meteorološke organizacije počinje 3. juna. 2019. godine, u 10:00 časova u Ženevi. Ceremoniji otvaranja, pored državnih delegacija zemalja članica i predstavnika državnih organa zemlje domaćina, prisustvovaće najviši funkcioneri SMO-a, kao i visoki predstavnici brojnih međunarodnih vladinih i nevladinih organizacija sa kojima SMO ostvaruje saradnju. Na prvoj plenarnoj sjednici biće razmotrena i usvojena Agenda i uspostaviće se odbor za usvajanje punomoćja – kredencijala. Svaka država članica je dužna je da putem Sekretarijata SMO ili na početku Kongresa, dostavi punomoćje za učešće delegacije u radu Kongresa.

Delegacija Crne Gore će podržati predloženi dnevni red i uspostavljanje odbora, kako bi se obezbijedila uspješna rasprava po predloženim tačkama dnevnog reda.

Tačka 2: Izvještaji

Predsjednik Svjetske meteorološke organizacije gospodin David Grimes, će podnijeti Izvještaj o aktivnostima u posljednjem četvorogodišnjem periodu, od prethodnog 17-tog Kongresa održanog 2015. godine. Izvještaje će podnijeti i Generalni sekretar SMO, gospodin Petteri Taallas o aktivnostima Sekretarijata SMO, kao i predsjedavajući svih 6 Regionalnih asocijacija i predsjednici tehničkih komisija.

Delegacija Crne Gore će podržati izvještaje Predsjednika SMO, Generalnog sekretara SMO i drugih visokih funkcionera, kao i prijedloge daljih akcija vezanih za razvoj nacionalnih hidro-meteoroloških službi zemalja članica i njihovo učešće u sprovođenju dugoročnog programa SMO.

Tačka 3: Strateški plan i budžet za period 2020-2023.

Kongres će razmatrati i dati na odaobravanje SMO strateški plan, za period 2020-2023.godine, koji je uradio Izvršni savjet. Strateški plan će dati informacije o budućim pravcima i prioritetima Organizacije, u navedenom periodu. Pod tačkom 3. će se razmatrati i prijedlog budžeta za osamnaesti finansijski period (2020 -2023). Kongres će razmatrati prijedlog Generalnog sekretara o izmjenama budžeta nastalim uslijed promjena BDP-a, tj.njegovim povećanjem ili smanjenjem u određenim zemljama.

Godišnja kontribucija Crne Gore prema SMO-u će se neznatno promijeniti.

Tačka 4: Pregled upravljačke strukture

Pod ovom tačkom dvenog reda Kongres će razmatrati, sa aspekta budućeg rada i organizacije, a u svijetlu najavljenje reforme, neka od najznačajnijih dokumenata.

Dokument 4(1) se odnosi na službenike SMO-a; 4(2) predstavlja funkciju i organizaciju Izvršnog odbora, 4(3) predstavlja postojeću organizaciju i moguću teritorijalnu izmjenu Regionalnih asocijacija – RA (Crna Gora pripada Regionalnoj asocijaciji VI – Evropa); 4(4) daje stanje postojećih i predlaže nove/reformisane tehničke komisije i druga tijela i dokumenat 4(5) je posvećen Reformi u sledećem interesijskom periodu.

Crna Gora će podržati naznačenu Reformu, a sve u cilju boljeg upravljanja, kako bi se ispunili izazovi stavljeni pred Organizaciju i njene članice.

Tačka 5: Vrijeme, klima, hidrologija i životna sredina

5.1 Multi-hazard sistemi rane najave

5.2 Klimatske informacije i usluge

5.3 Hidrološke usluge i podrška održivom upravljanju vodnim resursima

5.4 Informacije i usluge o vremenu

5.5 Integrisane usluge vremena, klime, hidrologije i životne sredine

5.1. Multi-hazard sistemi rane najave

U svijetlu održane II Konferencije o multi-hazard sistemima rane najave, SMO zajednica će podržati zajedničku Izjavu, posebno pripremljenu za ovu konferenciju.

5.2 Klimatske informacije i usluge

Razmatraće se nacrt Rezolucije 5.2(1) /1 – SMO doprinos obezbjeđivanju klimatskih informacija i usluga u službi donošenja odluka i 5.2(1)/2 – Sprovođenje globalnog sistema za klimatske usluge (GFCS).

Rezolucija 5.2(2)/2 razmatra rezultate srednje-ročnog pregleda GFCS, sprovedenog 2017.godine, u kome se navodi da dosadašnje upravljanje GFCSa nije svrsishodno i skupo, a dodatno ne obezbjeđuje efektivno učešće partnerskih organizacija. Kongres će se pozvati da prihvati sledeće prioritete GFCS za osamnaesti finansijski period, (partnerstvo i uključivanje, tehničku podršku, monitoring, mobilizaciju resursa).

Od zemalja članica se traži da imaju glavnu ulogu u sprovođenju GFCS-a i povezivanju klimatskih usluga sa aspektima adaptacije, ublažavanja i razvoja napora u oblasti klime, na globalnim, regionalnim i nacionalnim nivoima.

5.3 Hidrološke usluge i podrška održivom upravljanju vodnim resursima

Ova tačka dnevnog reda razmatraće nacrt rezolucije 5.3(1)/1 – Vizija, strategija i organizacija za oblasti hidrologije i upravljanja vodama u okviru SMO i 5.3(1)/2 ToR za otvoreni odbor Kongresa – SMO hidrološku skupštinu. Vanredna hidrološka sjednica donijela je dva važna dokumenta – preporuke; SMO vizija i strategija za hidrologiju i Integrisanje hidroloških aktivnosti u novu SMO strukturu. Predstaviće se i razmotriti mehanizmi za efektivno angažovanje i omogućavanje snažnijeg prisustva hidrološke zajednice u SMO aktivnostima. Zemlje članice će biti pozvane da podrže SMO inicijativu, ohrabrivanjem svojih eksperata u oblasti hidrologije i upravljanja vodnim resursima da aktivno učestvuju i doprinose svojim znanjem i ekspertizom aktivnostima organizacije u ovim oblastima.

5.4 Informacije i usluge o vremenu

Akcenat će biti na jačanju sposobnosti zemalja članica da doprinesu i izvuku benefite iz globalnih kapaciteta istraživanja vremena, klime, voda i naučnih disciplina, koje se odnose na životnu sredinu i razvijene tehnologije.

5.5 Integrisane usluge vremena, klime, hidrologije i životne sredine

Pod ovom tačkom predstaviće se dokumenat 5.5 – Integrisani urbane i zdravstvene usluge, koji je u fazi izrade.

Tačka 6: Sistemi osmatranja i predviđanja Zemljinog sistema

6.1. SMO integrisani globalni osmatrački sistem WIGOS

Kongres će diskutovati, razmotriti i donijeti odluku o budućem sprovođenju WIGOS programa, sa posebnom pažnjom na SMO tehničke regulative (WIGOS (WMO-No.49.), Priručnik za WIGOS i plan sprovođenja za pred-operativnu fazu WIGOS-a (2016-2019)).

6.2. SMO informacioni sistem WIS

Razmatraće se preporuke Komisije za osnovne sisteme u odnosu na WIS 2.0 sistem pristupa. Izvršni odbor će imati obavezu da donose odluku u vezi sa WIS 2.0 pristupom. Zemlje članice će biti pozvane da aktivno učestvuju u procesu razvoja i sprovođenja WIS 2.0 sistema, da pruže podršku WIS projektnoj kancelariji i da razmotre obezbjeđivanje dodatnih resursa neophodnih za razvoj WIS 2.0.

6.3. SMO globalni sistem obrade podataka i prognoze GDPFS

U skladu sa preporukama Odbora za osnovne sisteme, Odbora za aeronautičku meteorologiju, zajedničkog Odbora za okeanografiju i marinsku meteorologiju, biće pozvan Generalni sekretar da u konsultaciji sa predsjednicima tehničkih komisija, da amandmane na revidirani Priručnik za Globalni sistem obrade podataka i prognoze (WMO No.485), a da članice završe mapiranje svojih centara, a one koje su već završile pokažu usklađenost sa novim regulativama.

Tačka 7: Istaživanje sistema Zemlje

Pod tačkom 7. će se razmatrati buduća SMO istraživanja i aktivnosti podrške istraživanjima. Od predstavnika zemalja na Kongresu će se tražiti da razmotre rezolucije koje se odnose na ova istraživanja, Rezolucije 15, 45, 47, 11, 61, 62, 30, 46 (koja se odnosi na integrisani informacioni sistem o gasovima staklene bašte) i preporuku 18.

Tačka 8: Razvoj kapaciteta

8.1 Sposobnost obezbjeđivanja i korištenja osnovnih servisa

U okviru ove pod-tačke učesnicima Kongresa će biti date informacije o Bazi podataka zemalja članica, statusu plana sprovođenja razvoja kapaciteta i Vodičima za regionalne kancelarije.

8.2 Ključne kompetencije i ekspertize

Dokumenta koja će se razmatrati su 8.2 – Ključne kompetencije i ekspertize; 8.2 (1) Mehanizmi programa za edukaciju i obuke i SMO globalna inicijativa; 8.2 (2) Jačanje kapaciteta nacionalnih HM službi u oblasti marinske meteorologije.

8.3 Razvoj partnerstava za investiranje

Dijalog na visokom nivou u vezi sa razvojem efektivnih partnerstava za investiranje.

Tačka 9: Politička, pravna, finansijska pitanja i pitanje kadrova

Tačka pod kojom će se razmatrati tehničke regulative koje se odnose na razna pitanja iz oblasti uskog funkcionisanja SMO-a i Sekretarijata. Napravljen je veliki progres u jačanju okvira Tehničkih regulativa, pod rukovodstvom Izvršnog odbora.

9.1 Pitanja koja se odnose na Konvenciju

Razmatranje Konvencije o Svjetskoj meteorološkoj organizaciji.

9.2 Članstvo u Organizaciji

Razmatraće se pitanja novih prijedloga za članstvo.

9.3 Amandmani opštih, tehničkih, finansijskih regulativa i regulativa o zaposlenima

Tehničke komisije su imale značajnu ulogu u amandmanima postojećih regulativa. Prepoznata je značajna uloga koju je SMO imao u postavljanju međunarodnih praksi.

9.4 Javno-privatno uključivanje i druga pitanja

Pod ovom pod-tačkom akcenat će biti na novoj Deklaraciji pod nazivom “Pravljenje društva otpornog na vrijeme, klimu i vodu”, koju Kongres treba da usvoji. Radi se o političkom dokumentu visokog nivoa, koji će se razmatrati na Kongresu, a koji reflektuje SMO poziciju, politiku i instrukcije u oblasti javno-privatnog angažmana u svijetlu globalnih smjernica UN Agende za održivi razvoj 2030, Pariskog Ugovora i Sendai okvira za redukciju rizika. Zemlje članice će se pozvati da koriste Ženevsku Deklaraciju -2019 u planiranju nacionalnih i regionalnih politika, akcija i strategija.

9.5 Jednakost polova

Kongres će podržati ažurirani SMO Akcioni plan o jednakosti polova, u skladu sa Rezolucijom 59 (Cg-17) i identifikovane prioritete za period 2020-2023, navodeće ih kao prilog postojeće rezolucije.)

9.6 Zajednička inspekcijska jedinica

Obaveza zajedničke inspekcijske jedinice je jačanje dobrog upravljanja u UN sistemu. Kongres će pregledati preporuke zajedničke inspekcijske jedinice, date na 17-tom Kongresu i odgovori će biti dio Cg-18/INF dokumenta. Kongres će od Generalnog sekretara tražiti da obezbijedi i dalju podršku radu zajedničke inspekcijske jedinice.

9.7 Finansijska pitanja

Razmatraće se Rezolucija 75 (Cg-17) – procjena proporcionalnih kontribucija članica za sedamnaesti finansijski period. Usvojeno je da će se posljednja skala procjene, odobrena od strane UN generalne skupštine i dalje koristiti, kao osnova za proračun SMO skale procjene godišnje kontribucije. Rezolucija donešena na Cg-18- će zamijeniti postojeću Rezoluciju 75 (Cg-17).

9.8 Kadrovska pitanja

UN generalna skupština (A/RES/73/273) je usvojila novu skalu određivanje zarada zaposlenih u UN zajedničkom sistemu i UN agencijama. Ujedno je usvojila i revidiranu formulu za procjenu penzione skale za službenike. Razmatraće se i Ugovor Generalnog sekretara.

Tačka 10: Izbori i postavljanja

Dio Kongresa, koji je posvećen izborima i postavljanju uprave SMO-a.

10.1. Imenovanje Generalnog sekretara

10.2 Izbor Predsjednika i pod-predsjednika SMO-a

10.3 Izbor članova Izvršnog odbora

Delegacija Crne Gore glasaće za imenovanje Generalnog sekretara, predsjednika i potpredsjednika, kao i članove izvršnog savjeta, kao i većina zemalja članica RA VI (Evropa), a nakon održanih konsultacija sa predsjednikom i predstavnicima RA VI.

Tačka 11: Datum i mjesto sledećeg kongresa

Pod ovom tačkom biće određen datum i mjesto održavanja sljedećeg, 19-tog Kongresa Svjetske meteorološke organizacije. Kongres će biti informisan o vanrednoj sesiji Kongresa, koja će se održati u junu 2021. godine u Ženevi.

Tačka 12: Zatvaranje sesije

Zatvaranje sesije 18-tog Kongresa SMO-a, predviđeno je za 14. jun oko 17:30h.

Troškove predstavnika Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju snosiće Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju.